

Norrbottens

KURIREN

TORS DAG

15 maj 2014

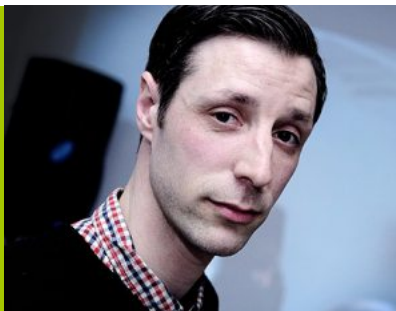
Vecka 20
Årgång 151
Nummer 112
Pris: 20 kronor
0920-26 29 00

TIPSA OSS!
SMS & MMS 720 18
Inled med NK följt av ett mellanslag

Ledare 2 • Debatt 3 • Lokalt 4 • In/utrikes 19 • Börs 20 • Kultur 22–23 • Familj 24–25 • Folk 26 • Fria ord 27 • Sport 28–34 • Väder 39 • Serier 40 • TV 41–43

KULTUR
DAVID VIKGRENS
DIKTER ÄR
SKENBART ENKLA

22–23

KULTUR
FILMSVERIGE
SÖRJER MALIK
BENDJELLOUL

22–21

Kvinnorna är helt i männens våld

DOKUMENT Sirirats sambo behandlade henne som en slav, kastade ut henne och jagade henne med bilen. Hon är en av många kvinnor som lever under samhällets radar och är helt i sina svenska mäns våld.

4–6

Cheferna går plus trots krisen

NORTHLAND Northland går back – första kvartalet i år med 260 miljoner – men det är ingenting som hindrar att bolagets chefer fått rejält tilltagna löner och förmåner

10

Strokepatient fick ingen ambulans

SJUKVÅRD Ingen ambulans fanns ledig i Haparanda när Tage Markinhuhta drabbades av stroke. Då tvingades hustrun Ingrid Persson skjutsa honom för att snabbt komma till Kalix sjukhus.

14

Tuffa tag på Luleås försäsong

SPORT Kampsport är ett nytt inslag i Luleå Hockeys försäsongsträning. Kuriren besökte ett av passen som instrueras av Nordic Fighters grundare Alexander Hagman.

28–29

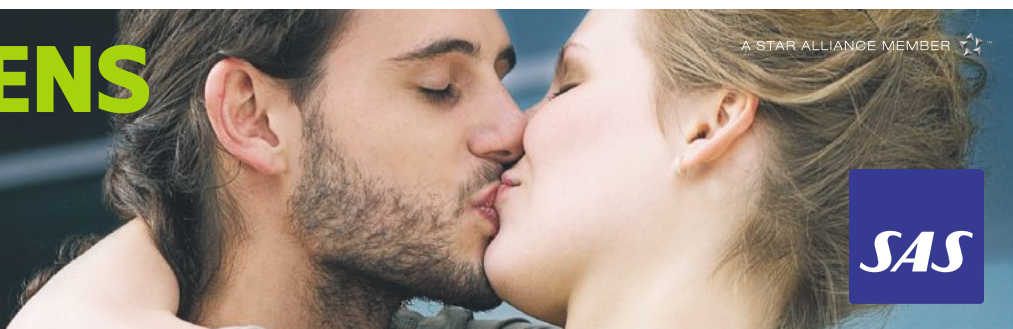
Porsön förfaller

NÄRMILJÖ Flagnande färg, skräp överallt och ett sunkigt centrum. Nu kräver de boende på Porsön att området rustas upp

8

TIDIGARE TILL DAGENS
VIKTIGASTE MÖTE

Med SAS får du alltid punktlighet i världsklass. Det är fler än du som uppskattar att du väljer SAS. Läs mer på sas.se

A STAR ALLIANCE MEMBER

SAS

7388146102004

Nyhetschefer
Lotta Sandhammar
0920-26 29 09
Jimmy Landström
0920-26 29 04

Kontakta redaktionen
redaktionen@kuriren.com
Fax: 0920-26 29 53
Sms och mms: 720 18, skriv NK, gör mellanslag och sedan texten eller bilden

Dagens fråga

Är det viktigt hur miljön är i omgivningen?

Viktor Fällman, 24, studerande, Hertsön: Ja, relativt viktigt, omgivningen ska vara fin att se på.

Vilhelm Backlund, 14, studerande, Luleå: Ja, det är hyfsat viktigt, att det ser trevligt ut.

Sara Axelsson, 30, advokat, Luleå: Ja, givetvis är det viktigt, för trivselen för oss som bor här och för miljön.

Text och bild:
Anna Olsson och Ellen Ehnborn

I dag ...

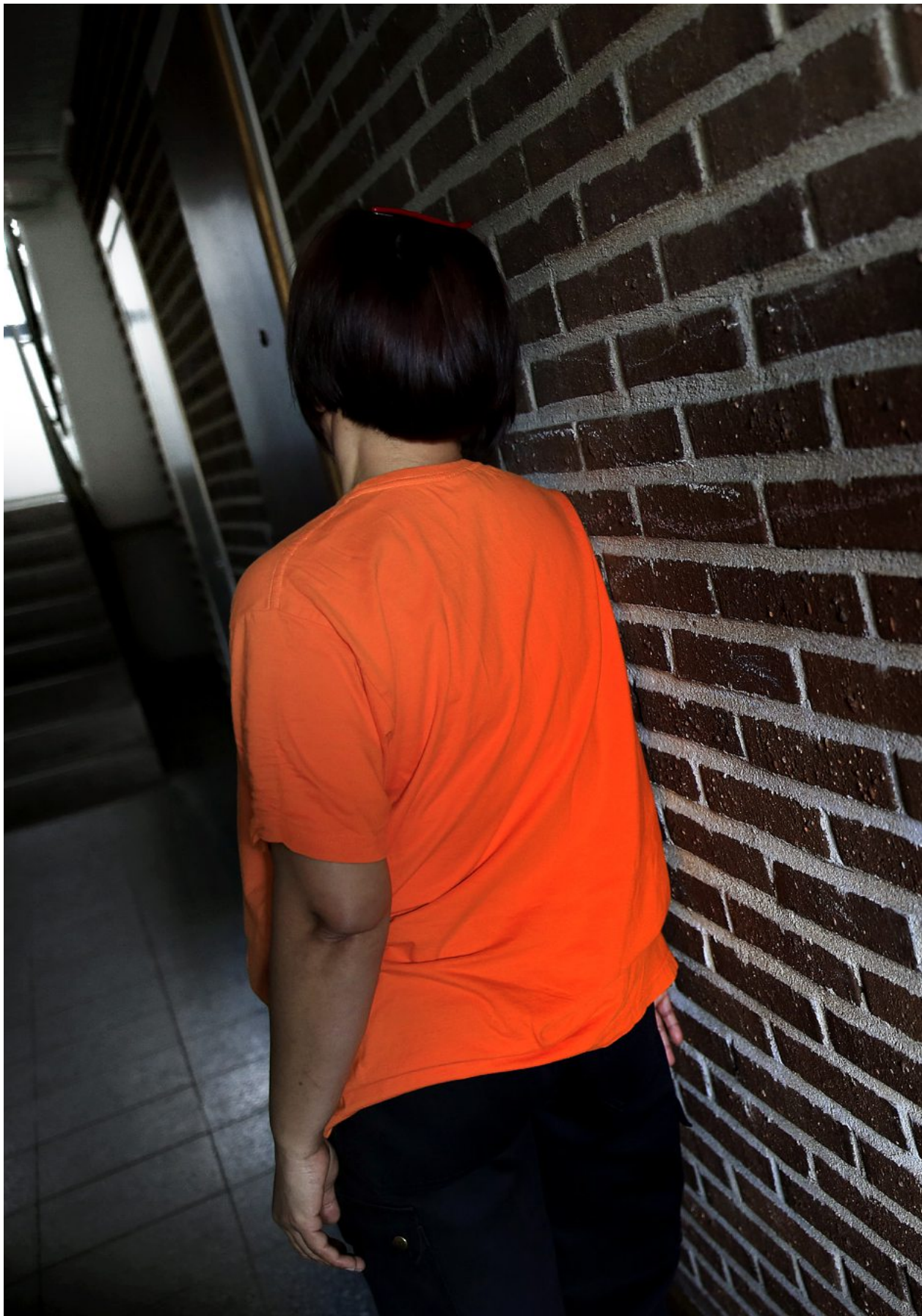
... är det drygt en vecka sedan jag fyllde 22 år, men jag tycks redan börjat förneka mina födelsedagar. När jag klev på bussen till jobbet i går frågade busschauffören om min ålder när jag skulle betala biljetten. "21" hör jag mig själv säga. Jag inser mitt misstag och ändrar mitt svar till 22. "Man ska inte ljuga", svarar busschauffören. Med känslan att alla på bussen tror att jag försökte tjäna 20 kronor på att ljuga om min ålder bestämmer jag mig för att acceptera fakta och gå vidare. Jag är 22 år gammal.

God morgon!

Adam Andersson

■■■■ Varje år förenas tusentals personer från andra länder med en älskad partner i Sverige. Den här granskningen handlar inte om dem. Eller alls om kärlek. Den handlar om hur lagstiftningen gynnar män som likställer kvinnor med handelsvaror.

I dag möter vi Sirirat som lever under samhällets radar.

MÖRKERTAL. Sirirat får hjälp av andra kvinnor, har ett tillfälligt boende i Norrbotten och kämpar för sin överlevnad.

Sirirats resa in i

LULEÅ

En dag bytte Sirirats sambo lås på dörren. Sedan jagade han henne med bilen.

När man talar om mörkertal, talar man om kvinnor som Sirirat.

Det finns ett löst sammansatt nätverk i länet av svenska kvinnor från Sydostasien som rycker ut på räddningsaktioner.

Nätverket är en slags informell kvinnojour och består av personer som själva lever under ordnade förhållanden. I denna hemliga jourverksamhet är det allmänt känt att en grupp oseriösa män lurar kvinnor till

Norrbotten. Var och en känner till flera fall, på senare tid och längre tillbaka. Dumpade kvinnor som får hjälp av andra kvinnor, ofta helt utan samhällets inblandning.

Sirirat bor för närvarande tillfälligt i en andrahandsetta. Svenska myndigheter har ingen aning om hennes situation. Inte heller finns hon med i kvinnojourernas statistik.

Hon sitter i ett litet kök tillsammans med två personer, vi kan kalla dem Sirinthorn och Tanwarin, som ingår i det informella hjälpnätverket. Efter som många kvinnor litar på dem vill de vara anonyma.

Men de är förbannade – både på männen och på flatheten de tycker finns hos svenska myndigheter.

– Det finns många kärleksrelationer men även många män som utnyttjar kvinnor. Samme man kan ta hit kvinna efter kvinna, flera stycken på raken. De

”Samme man kan ta hit kvinna efter kvinna, flera stycken på raken. De är helt utlämnade till honom.

Tanwarin,
informella
hjälpnätverket

är helt utlämnade till honom. Migrationsverket måste göra kontroller och informera kvinnorna. Här i Sverige pratar ni om rättigheter, men när vi kommer hit är vi bara "mannens kärlek". Vi är invånare i det här landet, precis som alla andra. Ändå får vi höra: "nej, mannen sköter om er". Som om vi vore barn, säger Tanwarin.

– Män tar hit kvinnor som städhjälp, utan att betala lön. De som inte har permanent uppehållstillstånd är rädda

” Jag vet en tjej nyligen. Hon var svårt misshandlad men ville inte polisanmäla. En jag känner hjälpte henne att kunna flyga hem.

” Många verkar tro att det bara är kvinnor från Thailand, men det är alla möjliga länder. Iran, Irak, Ryssland ...

” Jag gav mitt telefonnummer till en kvinna i en restaurang. Det tog ett tag, sedan ringde hon. Hon hade varit som en slav där.

” Jag fick ett samtal om en tjej som satt på en busshållplats, han hade bara lämnat henne där. Utan någonting. Vi fick hämta henne.

” Det händer att männen tycker att maten är för dyr. Jag ger mat till kvinnorna – ibland.

” Jag sitter ibland på fester och ser männen säga till kvinnorna 'gå och hämta kaffe', de säger det så att alla ska höra. Då säger jag ifrån, männen kan själva hämta sitt kaffe. Hon är ingen hushållerska, säger jag.

Röster från kvinnor som hjälper kvinnor.

Foto: Linda Wikström

mörkertalet

att gå till polisen. De är rädda att de ska få åka hem direkt. När man flyttar hit lämnar man allt, säger hejdå till alla. Det går inte att bara komma tillbaka, säger Sirinthorn.

Mannen som Sirirat flyttade till hade besökt hennes familj i hemlandet, givit löften om framtiden. Väl i Sverige och Norrbotten var situationen en annan.

Mannen var sjukskriven och hade alkoholproblem.

– Han var snäll ibland, ibland inte snäll. Han gömde sig och drack, skrek och var arg.

Sirirat berättar att mannen tyckte att hon ”såg sur ut”. Han ringde och klagade hos hennes släktingar.

Le och arbeta. Mannen tyckte att Sirirat ”såg sur ut”. Han ringde och klagade hos hennes släktingar.

Samtidigt krävde han att hon skulle laga mat, städa, sköta om honom.

– Han sov inte på natten, bara på dagen, säger Sirirat.

– Hon skulle laga mat åt honom och vänta på att han skulle vakna och äta, berättar Sirinthorn.

En dag när Sirirat kom hem hade mannen plötsligt bytt lås på huset. När hon försökte ta sig in genom en annan dörr jagade han henne med bilen.

Sirirat lyckades få tag på Sirinthorn som kom till undsättning. Sirinthorn som har räddat kvinnor tidigare, skällde ut mannen.

– Jag ringde efteråt och skrämdde honom lite: ”Du sa att du älskade henne, att det skulle bli bra här, du kan inte göra så här mot henne.

Hon har förlorat jobb i hemlandet och har lämnat allt. Hon har en familj där som hon ska försörja”.

Med hjälp av Sirinthorn kunde Sirirat senare hämta sina saker i mannens hus.

– Det var bara jag och hon som fick gå in i huset. Han sa att han skulle ringa polisen annars, säger Sirinthorn.

Johanna Hövenmark

Fotnot: Sirirat, Sirinthorn och Tanwarin har egentligen andra namn.

Minst 42 kvinnor

● Under 2013 utsatte norrbott-niska män minst 42 utländska kvinnor som kommit till Sverige på så kallad snabb anknytning för våld eller andra kränkningar. Siffran bygger på uppgifter från sju av Roks tio kvinnojourer i länet. 39 av kvinnorna hade kontakt med kvinnojouren Iris i Luleå.

● I landet som helhet mötte kvinnojourerna i fjol i snitt sex kvinnor vardera, med denna bakgrund. Siffran är baserad på uppgifter från 60 av 79 jourer. 19 jourer har inte rapporterat in sina siffror. Utifrån snittet uppskattar Roks att det rör sig om cirka 450 kvinnor i fjol.

● Utöver Roks finns i Norrbotten två jourer anslutna till Sveriges kvinnojourers riksförbund, SKR. De för inte statistik på dessa ärenden.

● I den statliga utredningen *Kvinnor och barn i rättens gränsland* studerades fem län, totalt 92 kommuner. Socialtjänst, polis-myndighet, akutmottagningar, kvinno- och brottsofferjourer hade under en femmånadersperiod mött uppåt 1.000 kvinnor, där det funnits skäl att tro att de utsatts för våld.

Källor: Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer (Roks), SOU 2012:45.

En man, flera kvinnor

● Migrationsverket får inte regelmässigt kolla om en man är inne på sin tredje, fjärde eller femte kvinna. Kvinnan informeras därför inte om att hon är en i raden.

● Migrationsverket kollar brotts- och misstankeregister på personen i Sverige om denne uppger att han ska bli sambo eller gifta sig med den sökande. Ansökan om två-årigt uppehållstillstånd ska avslås om det finns kända risker att den sökande eller dennes barn utsätts för våld.

● Äktenskap är ett sätt att undgå samhällets kontroll. Ett EU-direktiv infört 2006 gör att Migrationsverket inte får kontrollera gifta personer eller avslå ansökan – ens om handläggaren anser att det finns risk för våld.

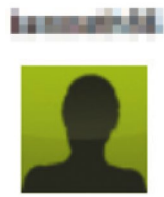
Källa: Migrationsverket

läggen Senaste trådarna Omröstningar Quiz Obesvarade Hetaste Mina favoriter Sök i tråden

Är man en dålig pappa för att man inte vill byta blöjor eller mata?

Tis 18 mar 21:36 Läst 1915 gånger Totalt 31 svar Rekommendera 0

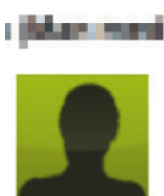
Visa endast

Jag och min kära fru var rörande överens om att efter bebisens ankomst så är det hon som kommer att sköta blöjbyte och matning. Men idag kom hon hem ifrån mvc där det hade funnits en tolk och förklarat graviditeten och annat för henne, så nu gormar hon om att "in Sverige men are good, they change blöjor too".

Hur kan jag få henne att förstå att en bra pappa inte behöver att byta blöjor, mata och annat sånt för att vara en bra far. Jag kommer såklart att leka med ungen då och då och vara väldigt delaktig i uppfostran.

Min thaifru har blivit lat!

Sön 1 jul 2012 01:50 Läst 30517 gånger Totalt 132 svar Rekommendera 0

Visa endast

Har haft min thaifru i snart 4 år och på senare tid har hon tagit sig mer och mer friheter. Skippar disken, låter mig inte få ta henne i analen, går inte ut med hunden ibland så dammsuger hon inte heller!!!

Blir så arg och ledsen jag gav henne ett nytt liv här i Sverige och sen betar hon sig såhär. Usch någon med samma problem här?

Sätt en känsla:

Anonyma kvinnohatare emellan. Bara en tangenttryckning bort finns ett gytter av diskussioner med grovt sexistiskt och rasistiskt innehåll.

Mannen är bekymrad – kvinnan träffade en tolk

LULEÅ.

På nätet finns en ljusskygg debatt där anonyma män faller rasistiska och sexistiska omdömen om kvinnor från olika länder. Inläggen postas ofta av personer som uppger sig ha "en importfru" eller planerar att "skaffa sig en".

Diskussionstrådarna är många, långa och grova.

Kvinnor debatteras som om de vore hundar av olika raser.

Hur lömska är ryskor?

Vad gör jag om min thaifru blir lat när hon kommer till Sverige?

Någon som har testat en afrikanska?

– En blandning av kvinnohat och rasism, där kvinnan ses som en vara, säger Luis Lineo, ordförande i organisationen Män för jämställdhet.

I ett inlägg bekymras en anonym man av att hans "kära fru" haft tillgång till tolk på mödravårdcentralen.

Tolken har "förklarat graviditeten och annat för henne, så nu gormar hon om att in Sverige men are good, they change blöjor too". Man-

nen efterlyser tips för hur han ska få henne att förstå att han inte tänker byta blöjor.

– Vad är nästa steg? Det är att stänga av samhället gentemot kvinnan. Att hon inte får gå på ett möte på mödravårdscenralen, säger Luis Lineo.

Han uppmanar män att reagera varhelst de stöter på grova kommentarer såväl som mer inlindat hat mot kvinnor.

– Om jag som man hör eller ser det, vad gör jag då? Vi vill stärka killar och män att säga ifrån. Vi måste även titta på vem som hetsar fram sådana här saker, man kan fråga sig hur de männen mår. Hur kommer man till läget där man har sådana här diskussioner? säger Luis Lineo.

Lars Jalmert, professor emeritus vid Stockholms universitet, har va-

rit expert i fyra statliga utredningar om jämställdhet. Hans forskning är inriktad på genus- och jämställdhet, inte minst mäns våld mot kvinnor. I dag kandiderar han till riksdagen för Feministiskt initiativ.

– Det rör sig om män som utnyttjar sin makt över kvinnor, där grundidén är att man till och med kan köpa en kvinna. Den springande punkten är att de tycker sig ha rätt till det i egenskap av att vara män, säger han.

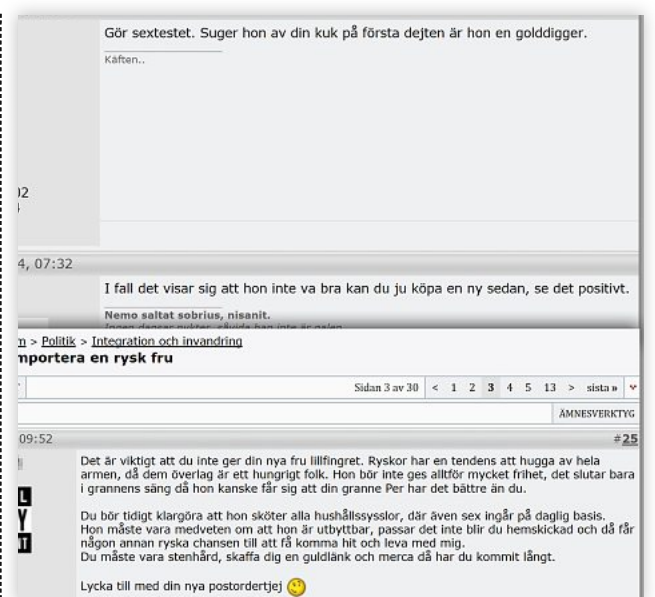
I debattforumen på nätet uttrycks en besvikelse över ökad jämställdhet. De anonyma männen tycker inte att det finns "riktiga kvinnor" i Sverige.

– De utgår ifrån att de ska ha makt över kvinnor och upplever att de inte längre har det i Sverige. Egentligen är de rädda för

De utgår ifrån att de ska ha makt över kvinnor och upplever att de inte längre har det i Sverige. Egentligen är de rädda för kvinnor.

Lars Jalmert, professor emeritus vid Stockholms universitet

kvinnor. Grundat i den gamla föreställningen att jämställdhet ska göra att kvinnor tar över makten, vilket ju aldrig har varit feminismens grundidé. Innebörden av feminism är att vi ska leva på lika villkor med

lika värde, säger Lars Jalmert och drar en linje till 1800-talet.

– För bara 120–130 år sedan var faktiskt kvinnan mannens egendom. De här männen tycker antagligen att det var en bra ordning, säger han.

Johanna Hövenmark

I morgon: En lycksoökerska i rättens ögon